

Rättsfallssamlingen

Mål C-404/14 Förfarande inlett av Marie Matoušková

(begäran om förhandsavgörande från Nejvyšší soud)

”Begäran om förhandsavgörande — Civilrättsligt samarbete — Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar — Förordning (EG) nr 2201/2003 — Artikel 1.1 b — Materiellt tillämpningsområde — Avtal om uppdelning av kvarlåtenskapen mellan arvlåtarens make och arvlåtarens minderåriga barn, för vilka en förmyndare har utsetts — Kvalificering — Krav på godkännande av domstol — Fråga om föräldraansvar eller fråga om arv”

Sammanfattning – Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 6 oktober 2015

1. *Civilrättsligt samarbete — Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar — Förordning nr 2201/2003 — Tillämpningsområde — Begreppet civilrättsliga frågor — Åtgärd avseende utövandet av föräldraskap — Godkännande av ett arvsskiftesavtal som en förmyndare för minderåriga barn har ingått för deras räkning — Omfattas — Förordning nr 650/2012 är inte tillämplig*

(Rådets förordning nr 2201/2003, artikel 1.1 b och 1.3 f)

2. *Civilrättsligt samarbete — Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar — Förordning nr 2201/2003 — Domstols behörighet i mål om föräldraansvar — Ansökan som avser något annat än äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap — Godkännande av ett arvsskiftesavtal som en förmyndare för minderåriga barn har ingått för deras räkning — Behörigheten för den domstol vid vilken ett arvsärende har inletts — Domstol som inte är belägen i barnets hemvisstat — Saknar betydelse*

(Rådets förordning nr 2201/2003, artikel 12.1 och 12.3)

1. Förordning nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning nr 1347/2000 ska tolkas så, att godkännandet av ett arvsskiftesavtal som en förmyndare för minderåriga barn har ingått för deras räkning är en åtgärd avseende utövandet av föräldraskap enligt artikel 1.1 b i denna förordning, som därmed omfattas av denna förordnings tillämpningsområde, och inte en åtgärd avseende arv enligt artikel 1.3 f i nämnda förordning, som är utesluten från förordningens tillämpningsområde.

Rättskapaciteten eller den rättsliga handlingsförmågan och därmed sammanhängande frågor om företrädare ska i princip prövas enligt egna referenskriterier och ska inte betraktas som osjälvständiga och prejudiciella i förhållande till den aktuella rättshandlingen. Utseendet av en förmyndare till minderåriga barn och kontrollen av hur förmyndare utövar sitt förmynderskap är således så nära förbundna med varandra att det inte vore lämpligt att tillämpa olika behörighetsregler utifrån vilken typ av rättshandling det rör sig om.

Den omständigheten att godkännandet av ett sådant arvsskiftesavtal av domstolen med behörighet att handlägga förmynderskapsfrågor, vilket enligt medlemsstatens lagstiftning krävs för att avtalet ska vara giltigt, har begärts i ett arvsärende kan således inte anses vara avgörande för att åtgärden ska vara hänförlig till arvsrätten. Kravet på att erhålla ett godkännande av domstolen med behörighet att handlägga förmynderskapsfrågor är en direkt följd av det minderåriga barnets ställning och rättskapacitet och utgör en åtgärd till skydd för barnet i samband med förvaltning av, bevarande av eller förfogande över dess egendom under utövande av föräldraansvaret enligt artikel 1.1 b och 1.2 e i förordning nr 2201/2003.

(se punkterna 30, 31 och 38 samt domslutet)

2. I artikel 12.3 i förordning nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning nr 1347/2000, föreskrivs att domstolarna i en medlemsstat även ska vara behöriga i fråga om föräldraansvar i andra förfaranden än de som anges i punkt 1, om barnet har en nära anknytning till den medlemsstaten, särskilt genom att någon av personerna med föräldraansvar har hemvist där eller att barnet är medborgare i den medlemsstaten, och deras behörighet har godtagits uttryckligen eller på något annat entydigt sätt av alla deltagare i förfarandet vid den tidpunkt då talan väcks och denna behörighet är till barnets.

Vid godkännande av ett arvsskiftesavtal som en förmyndare för minderåriga barn har ingått för deras räkning, vilket godkännande krävs enligt medlemsstatens lagstiftning för att avtalet ska vara giltigt, kan artikel 12.3 i förordning nr 2201/2003 utgöra rättslig grund för behörigheten för den domstol vid vilken arvsärendet har inletts att godkänna arvsskiftesavtalet, även om denna domstol inte är belägen i barnets hemvisstat, förutsatt att ovannämnda villkor är uppfyllda.

(se punkterna 36 och 37)